

1000
K A Z A N I E

W NIEDZIEŁĘ WIELKONOCNĄ
W KOŚCIELE KOLLEGIATY
JANOWSKIEY

w Przytomności

JAŚNIE OŚWIECONEGO XIAŻĘCIA JMCI
FELIXA PAWŁA
TURSKIEGO

BISKUPA KRAKOWSKIEGO
XIAŻĘCIA SIEWIERSKIEGO

M I A N E

przez

J. W. J. X. AUGUSTYNA
LIPIŃSKIEGO

KANONIKA KATEDRALNEGO I AUDYTORA KRAKOWSKIEGO

Z TEYŻE KAPITUŁY NA TRYBUNAŁ KORONNY

DEPUTATA

Roku P. 1791.

W KRAKOWIE.

W Drukarni Szkoły Głównej Koronney.

Stanisław Jankowski

Wyższa Szkoła Pedagogiczna
w Bydgoszczy
Biblioteka Główna

52060

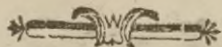
*Traditus est propter delicta nostra, & resurrexit
propter justificationem nostram.*

Wydany jest dla występków naszych, a Zmar-
twychwstał dla poświęcenia naszego,
Ad Rom: 4.

Ta była dobroć ku nam Jezusa Chrystusa
Syna Boskiego, a Naszego Zbawiciela, iż nie
tylko życiem, które było źródłem Niebie-
skiej Nauki; ale i śmiercią i Zmartwychwsta-
niem swoim chciał nam być użytecznym.
Gdy wyciągał Wyrok Przedwiecznego Ojca
Jego, aby dla odkupienia Świata cierpieć i
umrzeć na Krzyżu, chętnie się poddał na Mękę
i Śmierć za Nas; *traditus est propter delicta
nostra.* A gdy chwiała się Wiara Uczniów Je-
go wymagała być pokrzepioną przez Cud
Zmartwychwstania Jego, Zmartwychwstał dla

A i

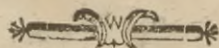
utwier-

utwierdzenia ich i naszej Wiary, a przez nie dla usprawiedliwienia Naszego: *resurrexit propter justificationem Nostram.*

Otoż to jest ta Tajemnica, którą dziś Kościół S. uroczyście obchodzi, i która jest pobudką radości Wiernych Jego. Zbawiciel nasz Zmartwychwstał! Ten który przed kilką dniami, iako Baranek niewinny dał się za nas zabić, dziś potargał więzy Śmierci, odjął ię panowanie, nabył nam Dziedzictwem Nieba, otworzył do Niego Bramy! Aniołowie i Ludzie, Sprawiedliwi i grzesznicy, żywi i umarli, zgoła wszystkie Stworzenia niech się iednoczą do wychwalenia Jego dobroci, do uwielbienia Jego tryumfu: *resurrexit propter justificationem nostram!*

Ale Chrześcianie moi, na tym iednym dzisiejsza Uroczystość kończyć się nie powinna. Rzecz jest pewna z Wiary, iż łaska poświęcająca jest końcem i skutkiem dzisiejszey Tajemnicy Zmartwychwstania Pańskiego. Kościół S. podając Wam szrodki dostąpienia ię przez Pokutę wczasie uprzedzającym tę Uroczystość, dziś chce was zachęcić do statecznego ię zach-

chowania i tén pożytek wam zakłada z Zmartwychwstania Pana i Zbawiciela Naszego; to też będzie materyą dzisiejszego Kazania za Waszém, J. O. Mci Xiążę Pasterzu Moy i J. W. Pasterzu miejsca * Błogosławieństwem.

Co jest znakomitego w tryumfie Zmartwychwstania Chrystusowego, jest to mowi Apostoł, iż raz wstawszy z martwych iuż więcej nie umiera, śmierć mu więcej panować nie może: *Christus resurgens ex mortuis jam non moritur, mors illi ultra non dominabitur*, a ztąd wnosi tenże Apostoł, iż i wy Chrześcianie, którzy zmartwychwstaliście w łasce Boskiej przez Pokutę, powinniście mieć się za umarłych grzechowi, a żyć statecznie i na zawsze samemu BOGU, to jest tak bydź wienami łasce usprawiedliwienia waszego, abyście więcej nie odpadali w grzechy wasze: *ita & vos existimate vos mortuos quidem esse peccato, viventes autem Deo.*

A tu zastanowcie się myślą ze mną Słuchacze moi. Po tyłu odprawionych Wielkonocnych

Spo-

(*) J. W. J. X. Naruszewicz Biskup Łucki i Brzeski Litewski.

Spowiedziach, po tylu przyjętych z prawdziwą Skrucą Komuniach, po tyle razy odebraney łasce poświęcający, co też jest, co nas Jęj pozbawiać zwykło? Ja dwie tylko upatruję przyczyny: najprzód iż nie unikamy tych okazji, które nam ją wprzód wydarty; powtóre iż nie dochowujemy tych Świętych przedsięwzięciów, które w nas ją utrzymać są zdolne. Wdawanie się w niebezpieczne okazy i zapomnienie przyrzeczeń BOGU uczynionych, są właściwe przyczyny utracenia w nas łaski poświęcający, Śmiercią i Zmartwychwstaniem Chrystusa nabytęj. Rostrząśnijmy je w dwóch krótkich uwagach, dla poprawy naszych obyczajów.

I.

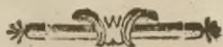
Najpierwsza Skala, o którą rozbić się zwykła pozyskana przez naszą Pokutę łaska Boska, jest, iż nie chronimy się tych okazji, które nam ją już dawniey odjęły; a jeżeli strzeżemy się tych w którycheśmy upadli, nie unikamy tych które nas mogą o upadek przyprawić; Postać grzechu cożkolwiek nas
Gra-

straszny, niebezpieczeństwo popełnienia go nie nas nie trwoży. Nie mówięż prawdy? nie też są obyczaje nasze? Ale iak są błędne, uważcie zemną proszę, Słuchacze moi.

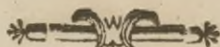
Jeżeli albowiem najświętsze nasze przedsięwzięcia znajdują opór w samej niestateczności Serca naszego, jeżeli my sami sobie jesteśmy pokusą ustawiczną, jeżeli tyle nas kosztuje zwyciężyć tę oziębłość w Nabożeństwie, która nas posiada, tę boiaźń życia pobożnego, która nam serce do niego psunie, te cikliwości przyrodzone, które nam trują smak w rzeczach Boskich; słowem, jeżeli wszystko co w nas jest, albo jest grzechem albo okazją grzechu, ach możemyż być bezpiecznemi w szród obcych niebezpieczeństw których szukamy, kiedy nie jesteśmy bezpieczni od nas samych?

Powiecie mi na to może Słuchacze moi, iż Stan życia waszego czyni wam takie okazy nieuchronnemi; że przeznaczeni żyć w posród Świata, nie możecie unikać od niego; że owszem powinnością jest waszą stosować się

się do jego zwyczajów, i wypełniać przy-
zwoitości Stanu waszego.

Na to odpowiadam wam Słuchacze moi,
co jest nie omylną prawdą, iż niebezpieczeń-
stwa, w posród których nas wola Boska i
o obowiązki Stanu naszego stawia, przestają
tym samym być niebezpieczeństwami dla nas.
Tak Piotr S. na wodzie, po której Chrystus
Pan rozkazał mu chodzić, był bezpiecznie-
szy, niż Jonas w okręcie, gdzie go mimo wo-
li Boskiej, niewierność jego wprowadziła.
Tak Daniel w jaskini między lwami, mniej
przyczynę miał obawiać się, niż ow Prorok
niewierny na bitew drodze do Betel, gdzie od
niedzwiedzi został pożarty. Odpowiadam iż
to, co nas czyni bezpiecznemi, nie jest wła-
śnie miejsce gdzie się znajdujemy, lecz Rę-
ka Boska, która nas tam postawiła. Odpo-
wiadam iż tym sposobem trzeba różnić nie-
bezpieczeństwa przywiązane przez rząd Opa-
trznoci do Stanu naszego, od tych, których
nasza własna wola i nasze skłonności w nim
szukają. Odpowiadam na koniec, i wy Słu-
chacze moi, jeżeli zechcecie prawdę wyznać,
przy-

przyznacie się sami, iż nie są to niebezpieczeń-
stwa przywiązane do stanu waszego, lecz nie-
bezpieczeństwa szukane od was, które was
zwodzą, i o utratę łaski przyprowadzają. Lec-
żać niebacznosc nie chceć unikać od tego,
co nas wprowadziło w grzech, i co może ie-
szcze wprowadzić!

Ja mówię, iż toż samo jest sprawiedliwą
przyczyną, aby nam BOG odjął łaskę, o któ-
rą tak mało dbamy. Bo nie chceć porzucić nie-
bezpiecznych okazji, jest toż samo co ko-
chać utratę swej niewinności: bo z ukonten-
towaniem poglądać na to, co nas uczyniło nie-
szczęśliwemi przed BOGIEM, jest to nie żało-
wać żeśmy go obrażali: bo nie chceć zgubić z
oczu tego, co ocuca nasze passye, jest to no-
sić je wszystkie w Sercu swoim: bo nakoniec
kochać niebezpieczeństwo, jest to szukać zgi-
nać dobrowolnie, według wyroku Duchu S.
Qui amat periculum peribit in eo.

Znał to dobrze Król i Prorok Dawid, iż
nadaremnie czynił wszystkie usiłowania byź
wiernym Prawu Boskiemu, poki się rad wy-

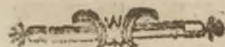

stawiał na te burze i nawałności, w których cnota Jego poniosła rozbicie. *Veni in altitudinem maris, & tempestas demersit me.*

I przetoż prosił BOGA, aby go bronił tych okazyi, w których ledwie dzwignięty z upadku natychmiast zwykł był odpadać, aby go wyrwał z tego blocka, po którym nie umiał chodzić, żeby nie ulgnał co raz głębiej: *Eripe me de luto ut non infingar.*

Aznając jeszcze i to w utomnęj Naturze człowieka, iż prędko porzucanayuroczytsze przyrzeczenia wierności BOGU, prędko zapomina najsświętszych przedsięwzięć swoich, z równą gorącością Go prosił, aby miał oko na Duszę jego, i wybawił ją sam od tej niestateczności *Intende animam meam, & libera eam.*

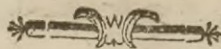
A ta jest druga przyczyna utracenia w nas łaski poświęcającej, prędkie złamanie przedsięwzięć BOGU uczynionych, co jest rzeczą tém bardziej nas potępiającą, im niebezpieczniej jest zapomnieć BOGA moment potem iakośmy Go kochać zaczęli, a niżeli nigdy Go nie znać, i nigdy nie kochać. Zastanowmy się nad tém w tej Drugiej Kazania Części.

II.

Przypomnijcie sobie Słuchacze moi, te momenta szczęśliwe, tyle już razy wam od BOGA pozwolone, gdy odzyskawszy na Trybunale Pokuty utraconą przez grzech taką poświęcającą, postanowiliście żyć samemu BOGU. Jak gorącemi łzami obmywaliście wasze przestępstwa? jakich nie czyniliście obietnic wieczny wierności Stworcy waszemu? i jak tkliwem Serca uczuciem użalaliście się przed Nim, żeście Go tak nie rychło poznali? jak wiele razy, przyjąwszy Go do Serca waszego w Najsświętszym Sakramencie, wyznaliście przed Jego obecnością iż moment waszego z nim poiednania był to jeden najszczęśliwszy moment w życiu waszém, i że w istocie rzeczy nie byliście nigdy ani szczęśliwemi ani spokojnemi w występku?

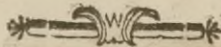
Dusze Chrześcijańskie! i po téj wszystkiej gorącości waszego poiednania z BOGIEM, w moment zapominacie obietnic waszych które żyły i wzdychania wasze powinny były zaręczyć niewzruszonemi, gdyby respekt winny dla

dla Stworcy waszego, któremuście ie czynili, nie by? dostateczny odciągnąć was od ich przełamania? To w rzeczach ludzkich chwala Stateczności ma coś okazałego w oczach waszych: to macie sobie za honor pokazać wierność waszę stworzeniu, a BOGU waszemu nie wstydzicie się bydz niewiernemi! Jzaliż to nie iest rzecz, chwalebna służyć statecznie tak wielkiemu Panu? nie iestże to naywyższy honor dotrzymać Jemu obietnic poprzysiężónéy wierności?

Z tém wszystkiém, oplakiwać grzechy i znowu ie popełniać: czynić nayuroczytsze przyrzeczenia wierności BOGU i w momencie przelamać: chwycić się iarzma pobożności i zaraz wstecz się oglądać: są to pospolite nasze obyczaje, w których my nic nader niebezpiecznego nie upatruiemy, a to iest zródłem wszystkich nieszczęśliwości i zguby Dusz naszych. Przez to zasmucamy Ducha S. bo odrzucamy Jego Swiatło, bo przytłumiamy głos własnego sumnienia, bo igrzysko czyniemy z BOGA i sami sobie gotujemy zgubę wieczną. Przez to Wiara w nas gaśnie, łaska nas porzuca,

BOG

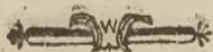

BOG się nami mierzi, i Jego miłosierdzie nas odstępuje — Przez to życie nasze nie iest tylko ustawiczną koleją występków i żalu, oziębłości i gorliwości, rozsypania Ducha i czczego nabożeństwa.

Tym czasem wiek nasz upływa, wieczność się zbliża, moment ostatni nadchodzi i zaśnie nas w tych smutnych kolejach, pełnych dobrych żądź, próżnych dobrych uczynków, i późne na ow czas nasze żale, a późniejsze ieszcze obietnice poprawy, nie są, iż tak rzekę, tylko ostatnią niestatecznością życia naszego.

Chrześcianie moi cacieciez uniknąć takowego nieszczęścia? strzeżcie się pilnie tych okazyi, które was łaski poświęcającej pozbawić mogą: Dochowuycie tych Świętych przedsięwzięciów które w was ią utrzymać są zdolne: Słowem, ieżeli, przy tey uroczytści Zmartwychwstania Pańskiego, powstaliście przez Pokutę z grzechów waszych, szukaycie od tąd samego Nieba gdzie Chrystus iest na prawicy Boskiej siedzący, iako was napomina Apostol: *Si consurrexistis cum Christo, quae sur-*

sum

sum sunt quærite, ubi Christus est ad dexteram Dei sedens. — I po coż łączyć macie te mocne przedsięwzięcia, które was łączą z Bogiem, i te słabości które was od Niego oddalają? Jeżeli Zmartwychwstałicie z Chrystusem, raz na zawsze trzymajcie się Niebieskich pociech, a nie Ziemskich nikczemnych roskoszy: Si consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram.

Ty Panno Najświętsza! iedyny po BOGU Celu naszego kochania, naszej czci i ufności naszej! Ty, która jako Matka Zbawiciela naszego najwięcej odniosłaś radości z Chwały Jego Zmartwychwstania, którzy my Tobie winszujemy, spraw twóją za nami do Niego przyczyną, abyśmy dnia dzisiejszego powstawszy z grzechów naszych, odzyskawszy utraconą łaskę, którą dla nas Krwią swoją pozyskał, ostrożni w iey piastowaniu, stateczni w iey dochowaniu tu na ziemi, zasłużyli cieszyć się chwałą Zmartwychwstałego Pana naszego w Niebie, czego wszystkim z Serca życzę Amen.
